

[Головна](#) [Війна з Росією](#) [Історії](#) [Відео](#) [Книга року BBC](#) [Подкасти](#)

"Кота не бери, тут видадуть": як військові рятують тварин з позицій

12 ВАРТОВИХ

Наталія Патрікєєва

BBC Україна

30 березня 2025

"Вони також живі, ми розуміємо, що вони хочуть жити, так само, як і люди. Так само шукають прихистку", - так про тварин кажуть українські військові.

На лінії фронту справді багато тварин – як безпритульних, так і тих, що залишилися після евакуації людей. Вони шукають їжу, тепло і прихисток, часто йдуть до військових, які їх підгодовують.

Проте фронт – небезпечне місце і для тварин також. Вони можуть загинути не тільки від обстрілів та мін, але й від нестачі їжі та води.

Військові та волонтери намагаються вивозити їх у безпечніші місця, де їм знаходять новий дім, і ось кілька таких історій.

Завезти додому або знайти родину

Військовий Іван, позивний Ракета, служить на Курахівському напрямку. Тут, у селі Дачне, о 4 ранку, коли обстріли притихли, він зустрів кошеня і вирішив його забрати.

"Подумав, що він сам мене обрав, тому взяв його до себе. Так він зі мною прижився", - розповідає військовий.

Він неодноразово підгодовував тварин на позиціях та допомагав їм, чим міг.

"Я тваринок дуже люблю, багато де зустрічав. Бої йдуть в населених пунктах, там люди жили, а біля людей завжди тварини якісь, чи котики, чи собачки. Коли вже мешканці свої дома залишали, то тварини шукають людей".

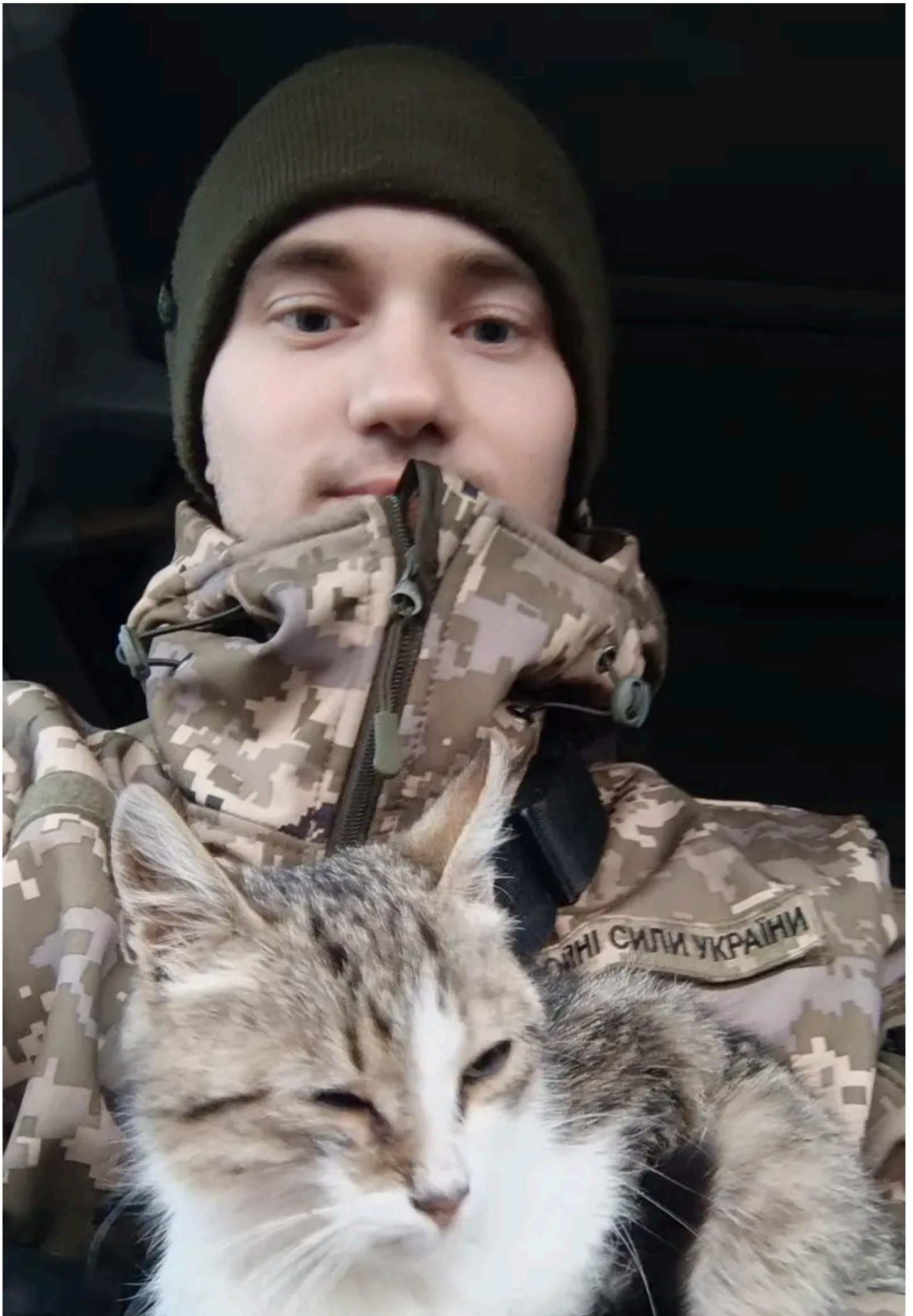
ОСОБИСТИЙ АРХІВ ІВАНА

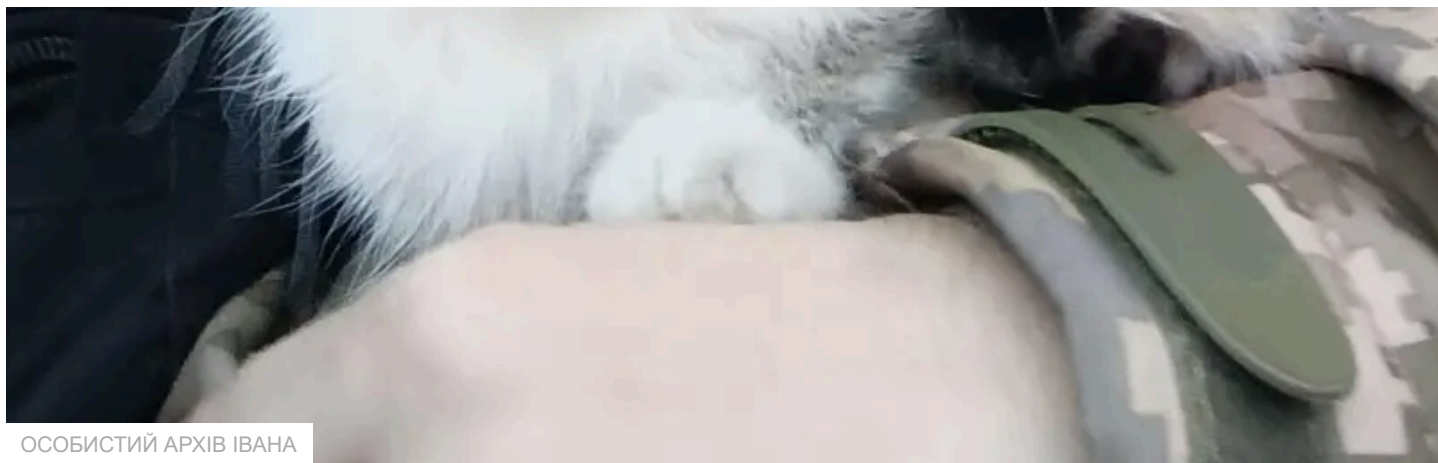
Згодом виявилось, що знайденому кошеняті близько двох місяців.

"Просто привіз його, посадив собі на ліжко, сказав: "Тут будеш зі мною жити". Але він, в принципі, був і не проти".

Кіт Мусік швидко освоївся, почав виходити на вулицю. Згодом Іван автобусом завіз його до батьків у Дніпро, попросив маму доглядати, поки він служить.

"Мама присилає фото майже кожен день. Ну, судячи з обличчя цього котика, то він явно довольний, що він вдома, в теплі, що його постійно кормлять", - каже військовий.

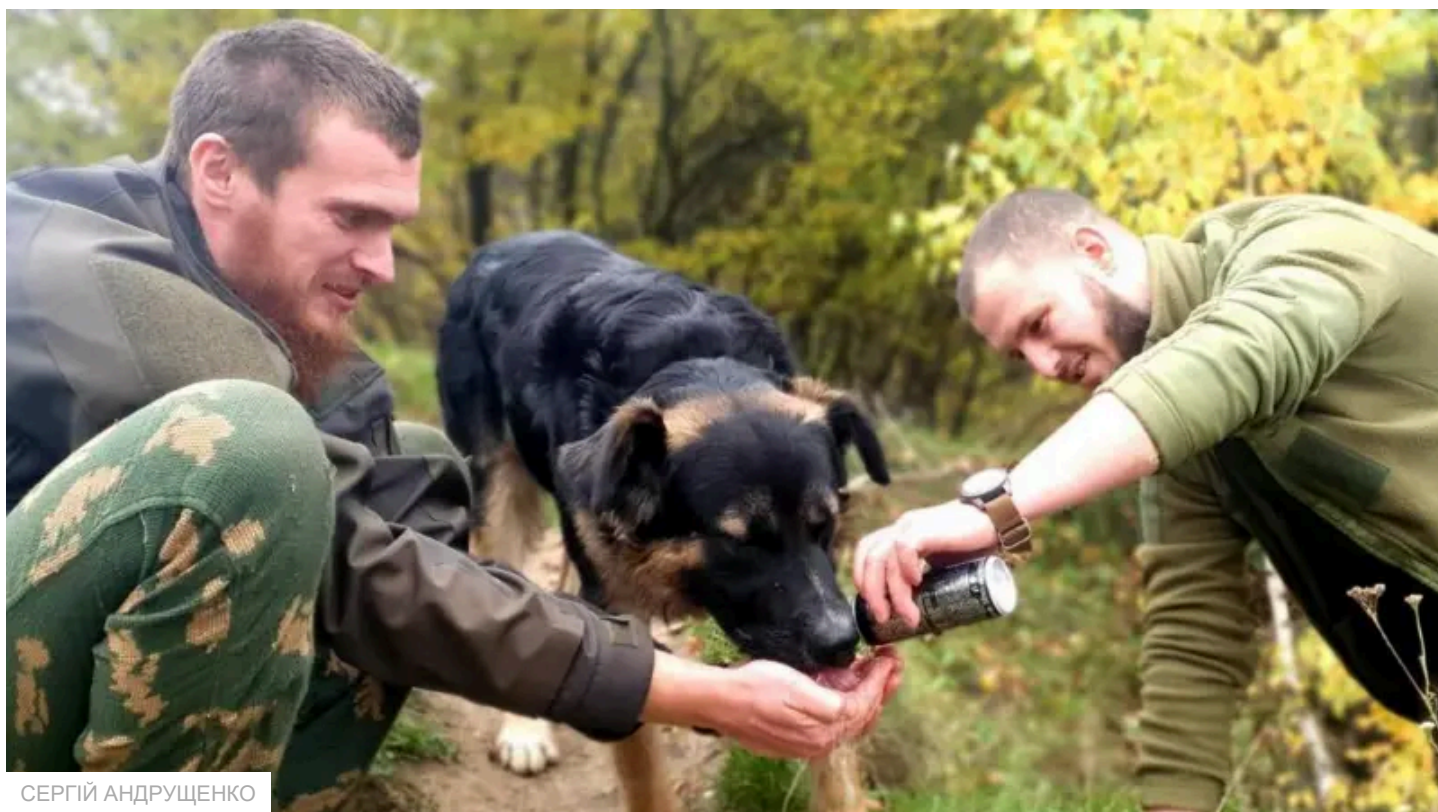
ОСОБИСТИЙ АРХІВ ІВАНА

| Іван з Мусіком

Військовий Сергій Андрущенко також має кілька історій, пов'язаних із порятунком тварин на лінії зіткнення.

Пес Борода знайшовся на початку 2022-го на кільцевій Харкова, коли військовий служив у 241-й бригаді.

Піврічний собака став для Сергія та його побратимів справжнім другом - ходив із ними на позиції, спав із військовим в одному спальнику.

СЕРГІЙ АНДРУЩЕНКО

"Щоразу дуже істерив, коли бачив що ми вдягаємось і кудись їдемо. Кидався під колеса, намагався не пустити. Ми його возили з собою з весни по осінь, а потім, коли нам треба було їхати на Луганський напрямок, почали шукати, куди його прилаштувати", - розповідає Сергій.

Новий власник знайшовся. Так, в останній день перед виїздом, без будь-яких дозволів військовий повіз Бороду на Київщину, де його прийняла родина.

"Так, заради песика пішли на кримінал", - каже Сергій.

СЕРГІЙ АНДРУЩЕНКО

Перші кілька місяців пес сильно тужив за своїми побратимами та погано ладнав з новими власниками - міг порвати одяг чи нагарчати. Адаптація була довгою, але успішною.

Тепер у Бороди все добре. Він живе своє щасливе життя із сім'єю, яка змогла знайти до нього підхід. Сергій часом його відвідує.

СЕРГІЙ АНДРУЩЕНКО

Після того Сергій не раз зустрічав котів та собак на позиціях, хоча не завжди мав змогу усім допомогти.

Якось восени, заїжджаючи до покинутого будинку, військові знайшли у сараї кішку з чотирма новонародженими кошенятами.

"Одне замерзло, а трьох забрали і вигодували зі шприца. Тоді їх малими брали на більш-менш спокійний виїзд з собою, вони з нами два тижні жили під Вовчанськом. Потім навчилися самі їсти", - згадує військовий.

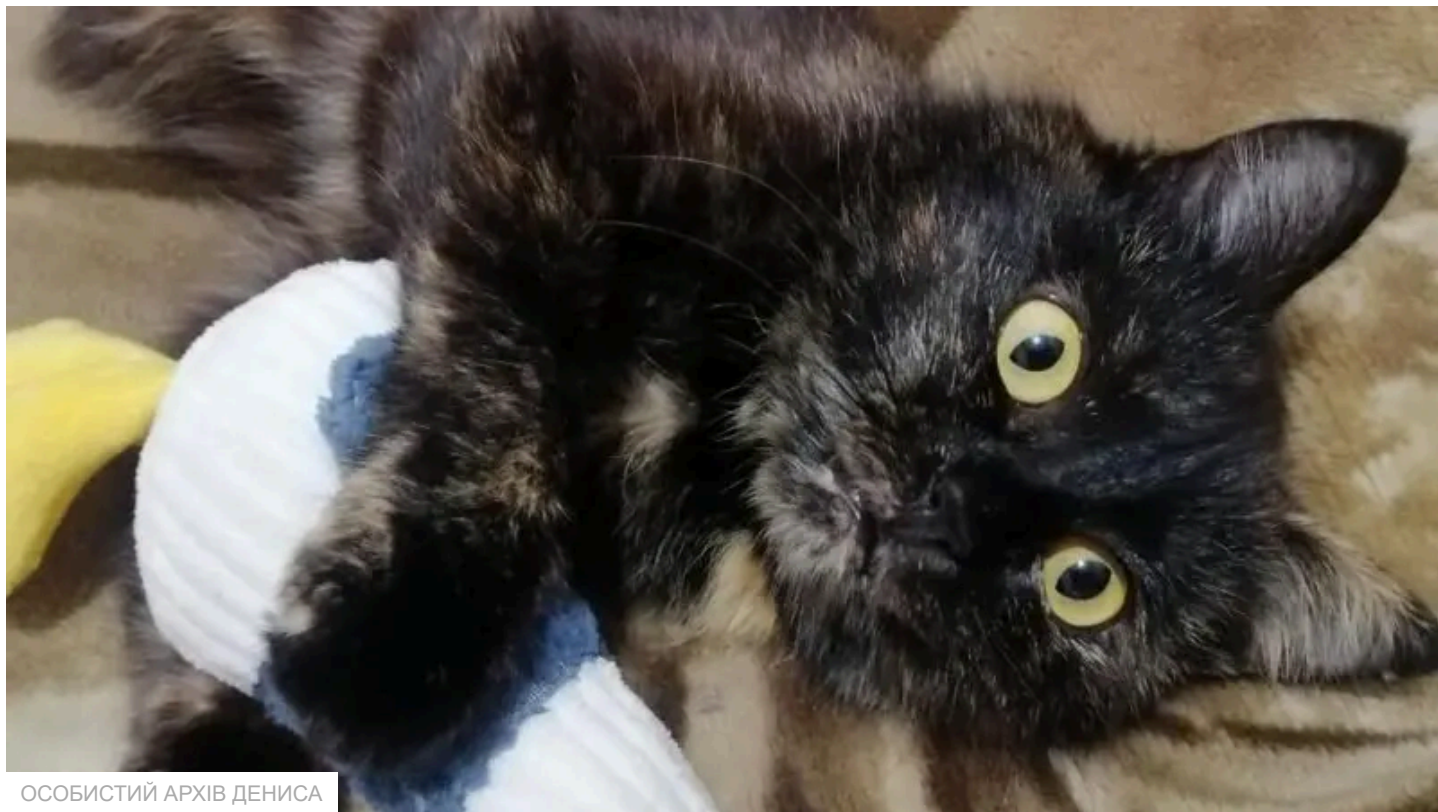
У коробці кошенят Сергій завіз у Харків та віддав своєму брату, який їх забрав до Києва. Вони також зараз у родині.

СЕРГІЙ АНДРУЩЕНКО

Військовий Денис з Покровського напрямку також зустрів кішку в закинутій хаті.

"Підійшла кішечка і лапами передніми на коліна стала, дивиться на мене, і все, я поняв, що "попав на любов". Після того за мною хвостиком бігала, спала зі мною. А коли показав донечці, вона каже "О, пап, це ж наша кицька, привези її додому".

ОСОБИСТИЙ АРХІВ ДЕНИСА

| Кішка Афіна тепер живе у Хмельницьку

Так Афіна після 16 годин дороги потрапила у Хмельницький.

"Найпечальніше, що виявилось в кішки лейкоз, але я впевнений, що вона проживе своє краще життя у любові і турботі, ніж серед донбаських руїн", - каже Денис.

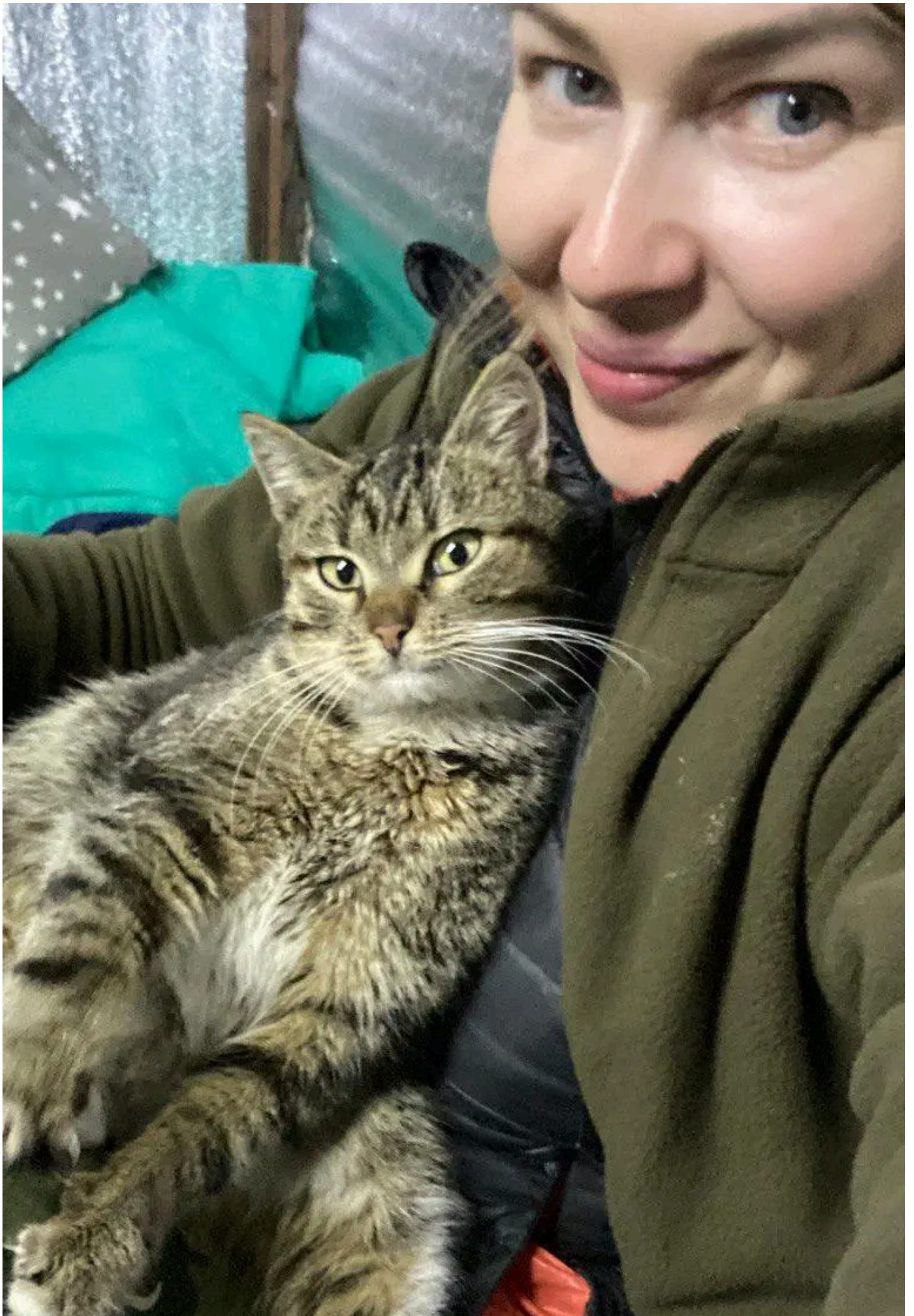
Яна Конотовська - пілот в складі бойового екіпажу роти ударних безпілотних авіакомплексів, служить на Харківському напрямку.

Прямо під час інтерв'ю у Zoom в кадр лізе кішка - військова вивезла її з позицій і стерилізувала. На шиї в неї кілька років був нашійник від бліх, який вже вривався у шкіру.

"І от саме з цією кицею була історія така, що якраз на нас дрон заходив, вона була в переносці і досить ну пощастило, що дрон упав з іншої сторони машини", - розповідає Яна.

В цивільному житті вона працювала в логістичній сфері і також займалася зооволонтерством. У офісі разом з колегами мала мініпритулок і прилаштовувала бездомних тварин.

ЯНА КОНОТОПСЬКА

Зараз вона завжди їздить на позиції з переноскою, якщо раптом треба буде забрати одного чи двох котів. Каже, що зробити це під курткою чи під бронжилетом неможливо, адже тварини лякаються обстрілів і тікають.

Таких історій сотні - військові хочуть забрати тварину з позицій, але та тікає в останній момент.

"Я дуже вдячна своїм побратимам, які не кажуть: "Нафіг тобі це треба?". А кажуть: "Да, звичайно, будемо вивозити, все".

Військова розповідає, що тварини йдуть до них, шукаючи тепла та їжі. Іноді це навіть може бути небезпечно, особливо взимку, коли на снігові видно сліди і таким чином коти чи собаки демаскують позиції.

ЯНА КОНОТОПСЬКА

З усім тим, чи не в кожного військового є теплі спогади про кота чи собаку, які були поруч на службі.

Вдома на Яну чекають власні кіт і собака.

Знайдених на фронті тварин військова рятує разом із фондом "12 Вартових", які допомагають зі стерилізацією та вакцинацією.

"Нам тут всім не вистачає емоційного, якогось тактильного контакту. Наші сім'ї далеко, а котики це компенсують".

Важливо стерилізувати тварин і вакцинуватися самому

"Військові - це дійсно люди, які, хоч і виконують свій обов'язок на фронті і в них явно є чим займатися, постійно привозять до нас своїх друзів", - розповідає Лала Тарапакіна, засновниця і рятувальниця благодійного фонду "12 Вартових".

Вона разом зі своїми колегами щоденно працює на евакуаціях тварин поблизу лінії бойових дій. Саме ця організація одна із небагатьох спеціалізується на великих агресивних тваринах, які не йдуть до рук.

"Коли потрібно вакцинувати від сказу чи відловити велику кількість вуличних тварин або в лісі, на замінованих полях, то тут викликають в основному нас. У нас є всі засоби і ми вміємо це робити. Черга величезна", - розповідає волонтерка.

Організація "12 Вартових" має свій стабілізаційний пункт у Краматорську для того, щоб швидко і в будь-яку пору доби рятувати тварин, надати першу допомогу.

12 ВАРТОВИХ

Результат одного евакуаційного рейсу "12 Вартових"

"Після обстрілів дуже часто привозять тварин зі рваними ранами. Бувають вогнепальні поранення. Ми

можемо допомогти швидко, а також ми стерилізуємо тварин", - каже Тарапакіна.

Найчастіше організація працює саме з військовими, які привозять тварин на вакцинацію, лікування чи стерилізацію.

12 ВАРТОВИХ

| Цуценята із Херсона

Лала Тарапакіна каже, що черга на стерилізацію є завжди, інша справа - організація не має фінансування, аби зробити усі необхідні операції. Хоча військовим намагаються не відмовляти.

"Наприклад, нам дають грант на 140 стерилізацій. І ти там тиждень працюєш і робиш ці 140 стерилізацій. А черга є на 1000. Тут питання в грошах. Це досить дороговартісна історія", - зазначає волонтерка.

12 ВАРТОВИХ

Цуценя із Покровська

Військовим вона радить за можливості стерилізувати тварин, запитувати у волонтерів про вакцинацію.

"Друге - самому вакцинуватися превентивно від сказу. Якщо така можливість є, поговорити зі своїми бойовими медиками, бо ця проблема дійсно існує", - каже Тарапакіна.

Зараз в аптеках є вакцина для людей, яка коштує близько 600 гривень.

А третє - враховувати власні сили, чи є можливість допомогти тварині, яку військові просять евакуювати.

"Притулки в Україні переповнені. Будь-який притулок не є кращим виходом для тварин. Тому якщо собака, наприклад, не була домашня, а була безпритульна і це її осередок, то краще просто годувати і лишити її там".

"12 Вартових" намагаються не вивозити врятованих у притулки, а шукають їм родини.

Найважче прилаштувати великих собак і тут можна згадати про Бороду, якого, завдяки небайдужому військовому, прихистили у родині.

Також на цю тему

[Україна](#)[Збройні сили](#)[Суспільство](#)[Тварини](#)